

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Idy Hanzelovej a členiek senátu JUDr. Jany Baricovej a JUDr. Eleny Krajčovičovej v právnej veci žalobcu **Okresného prokurátora v Poprade**, proti žalovaným **1/ Okresnému riaditeľstvu Policajného zboru v Poprade**, Okresný dopravný inšpektorát Levoča, Sídlisko Rozvoj 31 Levoča a **2/ V. N., Š.** o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného v 1. rade č. ORP-P-232/DI-2006 zo dňa 13. decembra 2006, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove, č. k. 2S/48/2008-26 z 03. apríla 2009, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove, č. k. 2S/48/2008-26 z 03. apríla 2009 **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom krajského súdu bola zamietnutá žaloba prokurátora o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Poprade, Okresného dopravného inšpektorátu v Levoči, č. p. ORP-P-323/DI-06 zo dňa 13.12.2006, ktoré žiadal zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie, pričom vychádzal z právnej fikcie, že jeho protestu

zo dňa 23.10.2008 nadriadeným orgánom orgánu, ktorý rozhodnutie vydal nebolo vyhovené. Krajský súd dôvodil tým, že ak žalobu podáva prokurátor, náležitosťou žaloby je aj tvrdenie, že práva nadobudnuté v dobrej viere, ak súvisia s napadnutým rozhodnutím správneho orgánu, sú čo najmenej dotknuté. Žaloba prokurátora musí tiež obsahovať tvrdenie o tom, z akých dôvodov verejný záujem vyžaduje preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu v prípade, ak sa nevyhovelo protestu prokurátora.

Žalobca v žalobe neuviedol, z akých dôvodov v danom prípade verejný záujem vyžaduje preskúmanie napadnutého rozhodnutia. Na pojednávaní síce zástupkyňa žalobcu upresnila, že verejný záujem na preskúmaní napadnutého rozhodnutia je potrebné vidieť v tom, aby sa neopakovali podobné prípady v činnosti žalovaného v 1. rade, avšak táto skutočnosť nevyplýva zo samotnej žaloby, nie je špecifikovaný dôvod podobnosti, a nakoniec aj dôvody žaloby podľa § 250h ods. 1 OSP nemožno rozšíriť po uplynutí lehoty podľa § 250b OSP (v tomto prípade po uplynutí lehoty 2 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým nebolo vyhovené protestu).

Krajský súd považoval za potrebné zdôrazniť, že nemožno akceptovať a stotožniť sa s názorom žalobcu, že za verejný záujem na preskúmaní rozhodnutia možno považovať ním uvedený dôvod. Preskúmanie rozhodnutia súdom nie je sankciou za prípadné nesprávne rozhodnutie alebo postup správneho orgánu.

Aj keď už samotný nedostatok verejného záujmu je dôvodom pre zamietnutie žaloby žalobcu, krajský súd považoval za potrebné vyjadriť sa aj k námietkam nezákonnosti preskúmaného rozhodnutia uvedeným v žalobe.

Krajský súd sa stotožnil s názorom správneho orgánu, že ak si poškodený neuplatnil nárok na náhradu škody v konaní o priestupku, a škoda a jej výška v tomto konaní nebola spoľahlivo zistená, nestal sa účastníkom konania o priestupku. Nakoniec nemožno nechať bez povšimnutia ani skutočnosť, že z citácie ustanovenia § 77 zákona o priestupkoch nevyplýva obligatórna povinnosť rozhodnúť o nároku na náhradu škody.

Proti zamietajúcemu rozsudku krajského súdu podal prokurátor odvolanie z dôvodu nesúhlasu s právnym názorom krajského súdu a žiadal prvostupňový rozsudok zmeniť a zrušiť žalobou napadnuté rozhodnutie. Podľa žalobcu preukázanie verejného záujmu bolo potrebné podľa právnej úpravy platnej do 31.12.2001. Zákomom číslo 501/2001 Z. z. došlo s účinnosťou od 01.01.2008 k novelizácii § 35 ods. 1 písm. b/ OSP tak, že z citovaného ustanovenia bola vypustená časť vety „ak to vyžaduje verejný záujem“. Požiadavka vyslovená v odôvodnení napádaného rozhodnutia je teda v rozpore s platným znením § 35 ods. 1

písm. b/ OSP a súčasne nad rámec zákonných náležitosti žaloby podľa § 249 OSP. Prokurátor pri podaní žaloby v správnom súdnictve ex lege chráni verejný záujem. Podľa § 3 ods. 2 zákona o prokuratúre, prokuratúra je v rozsahu svojej pôsobnosti povinná vo verejnom záujme vykonať opatrenia na predchádzanie porušenia zákonnosti, na zistenie a odstránenie porušenia zákonnosti, na obnovu porušených práv a na vyvodenie zodpovednosti za ich porušenie. Verejný záujem na súdnom prieskume napadnutého rozhodnutia správneho orgánu je daný v požiadavke na zákonnosť postupu a rozhodnutia správneho orgánu. Keďže prokurátor nie je rozhodnutím správneho orgánu a uloženou sankciou dotknutý, nemá na veci súkromný záujem a contrario možno vyvodit', že koná samostatne, vo verejnom záujme ako strážca práva. Ďalej uviedol, že účastníci priestupkového konania sú vymedzení v § 72 zákona o priestupkoch. Podľa písm. b/ citovaného zákonného ustanovenia, účastníkom konania je poškodený, ak ide o prejednávanie náhrady majetkovej škody spôsobenej priestupkom. Z citovaného ustanovenia teda vyplýva, že poškodený je vždy účastníkom priestupkového konania (ak bola priestupkom spôsobená škoda). U poškodeného sa jedná o „parciálneho“ účastníka konania, ktorého účasť v konaní je obmedzená len v rozsahu náhrady škody. Účastníctvo poškodeného v konaní je jeho procesným právom a jeho výkon mu správny orgán musí umožniť. Z uvedených dôvodov musí správny orgán oznámiť poškodenému začatie konania, predvolať ho na ústne prejednanie priestupku, ohliadku miesta činu a umožniť mu, aby si v konaní uplatnil nárok na náhradu škody. Účasť poškodeného v priestupkovom konaní je pre poškodeného významná aj z toho dôvodu, že pri uplatnení škody a spoľahlivom preukázaní výšky, nárok na náhradu škody mu môže správny orgán priznať v priestupkovom rozhodnutí, ktoré má povahu exekučného titulu a teda sa poškodený môže vyhnúť ďalšiemu občiansko-súdному konaniu. Vyjadrenia poškodeného uvedené v zápisnici o podaní vysvetlenia sú z právneho hľadiska irelevantné, keďže boli vykonané ešte pred samotným začatím priestupkového konania a nie pred správnym orgánom objasňujúcim priestupky. Ani z tohto vyjadrenia poškodeného však nemožno vyvodit', že by sa svojich práv chcel výslovne vzdať.

Žalovaný 1/ žiadal prvostupňový rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Poukázal na to, že v danom prípade nebola zo strany poškodeného škoda uplatnená a preto ani nemohol byť účastníkom priestupkového konania a orgán rozhodujúci o priestupku nemal dôvod o nej rozhodovať. Poškodený nebol teda ukrátený na svojich právach.

Žalovaný 2/ sa k vecnej stránke sporu nevyjadril.

Najvyšší súd, ako súd odvolací preskúmal odvolaní napadnutý rozsudok v medziach podaného odvolania a dospel k záveru, že odvolaciemu návrhu prokurátora nie je dôvodného vyhovieť. Odvolací súd rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 250ja ods. 2 OSP.

Po oboznámení sa s obsahom spisového materiálu odvolací súd dospel k nasledovným záverom:

1. Skutkový stav veci, tak ako vyplýva z obsahu rozsudku krajského súdu nie je medzi účastníkovi sporný. Žalovaný 1/ rozhodol právoplatne o uznaní viny a uložení sankcie žalovanému 2/ za jeho priestupok proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky. V konaní ani v rozhodnutí o priestupku sa nezaoberal náhradou škody poškodenému. Podľa zápisnice o podaní vysvetlenia podľa § 59 ods. 3 zákona o priestupkoch bol poškodený o tom, že ak si uplatňuje nárok na náhradu škody, ktorú spôsobil páchatel' priestupku, správny orgán uloží povinnosť uhradiť škodu len vtedy, ak je škoda a jej výška spoľahlivo zistená. Poškodený po vyjadrení, že poučeniu porozumel o. i. uviedol, že škodu na vozidle si bude uplatňovať od príslušnej poisťovne a aby údaje k tomu potrebné boli sprístupnené príslušnej poisťovni (zápisnica z 10.10.2006).

2. Pokiaľ dôvodom zamietnutia žaloby podanej prokurátorom proti rozhodnutiu žalovaného 1/ bola skutočnosť, že žaloba postráda tvrdenie o ukrátení na právach žalobcu, resp. nie je tvrdný ani zistiteľný verejný záujem na jej podaní a zrušení rozhodnutia žalovaného 1/ odvolací súd poukazuje na to, že aj v prípade žaloby podanej prokurátorom podľa § 249 ods. 3 v spojitosti s § 35 ods. 1 písm. b/ musia byť splnené podmienky konania podľa § 247 ods. 1 OSP, t. zn. musí obsahovať tvrdenie o ukrátení na právach. Z obsahu žaloby a ani z administratívneho spisu nevyplýva, že by sa bol poškodený ochrany svojho subjektívneho práva na náhradu škody domáhal pri úkone, ktorý mu pri objasňovaní prináležal o priestupku, pričom je zrejmý práve jeho opačný postoj k veci, vyjadrený úmyslom uplatniť škodu u príslušnej poisťovne. Poškodený nebol teda odkázaný na to, aby sa ochrany jeho subjektívneho práva domáhal prokurátor.

Krajský súd sa náležite vyporiadal so skutočnosťou, resp. jeho motiváciou prokurátora na podanie žaloby spočívajúcej v tom, že správny orgán nevyhoviel jeho protestu proti procesným pochybeniam v konaní. Samotný protest proti rozhodnutiu o priestupku a následná žaloba však neobsahujú také tvrdenie o porušení subjektívnych verejných práv poškodeného, ktoré by samé o sebe zakladali dôvod pre konanie o žalobe podľa § 247 a nasl. OSP s osobitným zreteľom aj na ustanovenie § 249 ods. 3 OSP. Odvolací súd má pritom na myslí

skutočnosť, že protest prokurátora zo 04.08.2008 smeroval proti rozhodnutiu o sankcii uloženej v decembri 2006 bez toho, aby sa zaoberal možnými dôsledkami zrušenia rozhodnutia na práva a oprávnené záujmy žalovaného 2/.

3. Pokiaľ dôvodom zamietnutia žaloby boli aj skutočnosti týkajúce sa samotného postupu správneho orgánu v konaniach o priestupku, odvolací súd dopĺňa dôvody prvostupňového rozsudku v nasledovnom:

Je nepochybné, že správny orgán rozhodujúci o priestupku vychádzal z vyjadrenia poškodeného z 10.10.2006, kedy bol poškodený poučený podľa § 70 zákona o priestupkoch. Odvolací súd sa nestotožnil s dôvodmi odvolania v tom, že len samotná skutočnosť, že správny orgán konajúci o priestupku už s poškodeným nekonal, je dôvodom na zrušenie rozhodnutia. Odvolací súd poukazuje na to, že absencia záujmu poškodeného uplatniť svoje právo na náhradu škody nedávala materiálne dôvody na zrušenie rozhodnutia, ktorým sa rozhodlo o vine a treste, pričom v rozhodnutí formálne absentuje len výrok týkajúci sa náhrady škody.

Z týchto dôvodov odvolací súd prvostupňový rozsudok ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, ods. 2 OSP potvrdil.

P o u č e n i e : Pr o t i t o m u t o r o z s u d k u n i e j e p r í p u s t n ý o p r a v n ý p r o s t r i e d o k .

V Bratislave 22. júna 2010

JUDr. Ida Hanzelová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Petra Slezáková